

Remissvar på *betänkandet av utredningen om översyn av strandskyddet, SOU 2020:78; "Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd"*

Inledning

Miljödepartementet vid Regeringskansliet har remitterat rubricerat ärende till Norrtälje kommun.

Norrtälje kommunen har omfattande land- och vattenmiljöer som behöver skyddas, förvaltas och restaureras i syfte att säkra ekologiska, sociala och ekonomiska värden. Kommunfullmäktige har bl.a. beslutat om inriktningsmål att den biologiska mångfalden ska gynnas i hela kommunen och att allt arbete ska följa vattenförvaltningen.

Kommunfullmäktige har vidare beslutat att kommunen ska skapa och synliggöra hållbara villkor och förutsättningar för landsbygd och skärgård, genom ett särskilt antaget landsbygds- och skärgårdsprogram. En central utgångspunkt i Norrtälje kommuns översiktsplan är att vi är en attraktiv del av Stockholmsregionen och för att upprätthålla det ska kommunen planera för en långsiktig hållbar tillväxt och utveckling bland annat genom att hela kommunen ska ges möjligheter att växa. Översiktsplanen har ambitionen att Norrtälje ska ha Sveriges mest populära landsbygd med attraktiva och hållbara livsmiljöer. Genom landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet fokuserar kommunen på landsbygdens och skärgårdens villkor, behov och potential. Att underlätta för bosättning, företagande, service och kommunikationer samt att främja besöksnäringen är särskilt viktigt för landsbygdens och skärgårdens utveckling.

Med utgångspunkten att strandskyddslagstiftningen ska ses över för att *Göra det möjligt att leva och bo på landsbygden*, är Norrtälje kommun positiva till flera av förslagen i utredningen. Vi kan dock inte fullt ut bedöma vad de föreslagna förändringarna, såsom t.ex. införandet av Landsbygdsområden, kommer att innebära, men vill särskilt trycka på att lättnaderna som föreslås för Landsbygdsområden även måste kunna tillämpas på landsbygd och i skärgård i utkanten av Stockholms län.

Vår övergripande synpunkt är att det framförallt är viktigt att det inte genomförs några förändringar av strandskyddet som försvårar för våra invånare att leva och bo på landsbygden och i skärgården i Norrtälje.

Synpunkter och kommentarer på författningsförslagen

Tillämpa restriktivt

Vi anser att den föreslagna ändringen i 7 kap. 18 c § sista stycket MB om att de särskilda skälen ska "*tillämpas särskilt restriktivt*" inte är tydlig och rättssäker. Vad som menas med restriktivt är inte klargjort. Förslaget riskerar att leda till en subjektiv och godtycklig bedömning med dåliga förutsättningar för likabehandling. Förslaget bör inte genomföras.

Undanta vattendrag <2 m och sjöar <1 ha

Enligt utredningens förslag till ny 7 kap. 13§ MB ska strandskyddet inte gälla mindre vattendrag. Idag visar Lantmäteriets hydrologiinformation och kartsikt inte annat än vattendrag <6 m, så att urskilja ännu mindre vattendrag skulle kräva omfattande inventeringar.

Att istället undanta vattendrag <6m underlättar digitalisering då dessa redan är särredovisade i digitala kartmaterial. Det skulle vara mer effektivt och transparent. Ett sådant undantag stämmer också väl

överens med det länsvisa undantag som idag råder i Stockholms län, vilket tidigare bedömts vara tillräckligt omfattande för att värna strandskyddets syften inom kommunen.

Underlätta byggande inom Landsbygdsområden

Utredningens förslag har som syfte att ge lättnader i strandskyddet där tillgången på obebyggd mark är stor och exploateringstrycket litet, medan skyddet ska skärpas där marken i större utsträckning redan är bebyggd. Norrtälje kommuns farhåga är att vi inte kommer att anses ha några landsbygdsområden trots att stora delar av kommunen består av landsbygd och skärgård. Det skulle riskera att leda till försämrade förutsättningar att leva, bo och verka på landsbygd och i skärgård om exploatering för bosättning, företagande och service inte ska kunna främjas.

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF5 2050, är en strategisk plan med ett långsiktigt perspektiv som syftar till att hantera Stockholmsregionens långsiktiga utmaningar. I RUF5:en är 14 kärnöar för skärgårdens utveckling utpekade, varav tre stycken finns i Norrtälje. Kärnöar är större öar utan en fast förbindelse till fastlandet som bedöms ha förutsättningar för samhällsservice och infrastruktur, samt fungera som servicepunkter för omgivande öar, turism och friluftsliv. Kärnöarna har tillgång till ett varierat utbud av bostäder för permanentboende och säsongarbetare. Ny bebyggelse ska enligt RUF5:en i första hand lokaliseras i anslutning till befintliga byar och samhällen. Vi bedömer att de nu liggande lagförslagen försvårar för utvecklingen av kärnöar och i förlängningen minskar möjligheterna för våra invånare att permanent bosätta sig i skärgården.

Förslagen gällande möjligheterna till ett upphävt strandskydd t.ex. 30 m från strandlinjen ställer vi oss positiva till. Detta skulle ge mindre begränsningar på möjlig exploatering samtidigt som strandskyddets syften kan bibehållas. Vi anser att förslaget öppnar upp för att bedöma strandskyddets individuella syften på en plats istället för att bedöma utifrån statiska gränser, vilket vi ställer oss positiva till. Tillämpningen bör även kunna användas vid mindre vattendrag där strandskyddszonens syften kan bevaras trots en strandskyddszon <100 m. En förutsättning är förstås att områden i Norrtälje, där det finns intresse av att komplettera eller exploatera, bedöms vara landsbygdsområden.

Göra skillnad på redan exploaterad och oexploaterad mark

Föreslagna regler riskerar att leda till en stor utspridning av (satellit)bebyggelse på landsbygden, trots vår kommuns tydliga inriktning om att verka för en väl sammanhållen bebyggelse framförallt i anslutning till befintliga tätorter och småorter. Vi anser att denna fråga är av största vikt både ur ett ekologisk, socialt och ekonomiskt perspektiv. En sammanhållen bebyggelse underlättar inte bara för tillgången på social service, utan bygger också sociala nätverk mellan människor där trygghet, innovation och utveckling kan skapas. Förslagen kan som vi ser det leda till en resurskrävande bebyggelsestruktur långt ifrån stråk för kollektivtrafik. Det bidrar inte till att nå klimatmålen, utan försvårar tvärtom för människor att välja hållbara transporter.

Om spridd bebyggelse tillkommer i närheten av områden med höga naturvärden kan detta leda till negativ påverkan på omgivande naturområden t.ex. genom att ekologiska spridningsvägar kan försvagas, att känsliga arter störs eller genom att områden med höga rekreativvärden påverkas. Vi ser en risk med utredningens förslag, att exploateringen på landsbygden i tidigare obebyggda marker gynnas framför redan bebyggda områden.

Norrtälje kommun anser sammantaget att det bör råda skillnader i tillståndsgivningen vid nyexploatering av tidigare helt oexploaterad mark, och kompletterings- eller ändringsåtgärder i redan bebyggda områden. Mot bakgrund av ovanstående finns det anledning att införa den nu föreslagna bestämmelsen i 7 kap. 18§d punkten 1. om en- och tvåbostadshus och kompletteringsåtgärder även i anslutning till tätorter och småorter, när det saknas särskilda skyddsskäl.

NORRTÄLJE KOMMUN

Bino Drummond
Kommunstyrelsens ordförande

Anette Madsen
Kommundirektör